

slovenščine, potem pa vedno služboval na Nemškem, ter se navzel nemškega duha in sovražstva do slovenstva, zraven pa se materinščini svoji tako odvalil, da jo le še za silo lomi. Otroci se pri njem, ki njih jezika ne zna in noče govoriti ter samo nemški občeje, naučijo le jako malo. Nadučitelju našemu pa ni dovolj, da nam sam dela škodo, ki se ne da popraviti nikdar, on hoče to škodo še potrojiti. Dela namreč na to, da bi na naši šoli tudi še bili nastavljeni njegova žena, ki je nekdanja učiteljica, in njegova hči, ki misli prihodnje leto učiteljico dovršiti. Seveda nobena ne zna niti besedice slovenski. Suplentinja, ki jo imamo, bode se brž možila, in tako bi postalo prvo mesto prazno. Drugega se pa ni, tisto bi se moralo še-le ustanoviti, to se pravi, šola bi morala postati štirirazredna. Da pa se to kmalu zgodi, dela nadučitelj sedaj na vse kriplje. Toda dvomimo, da bo mogel svoje nakane tako lahko izvesti. Povemo mu, da bomo že našli pravo pot. Čemu pa so poslanci?

**Črnagora pri Ptuj.** (Slomšekova slavnost.) Slomškovih slavnostij je bilo letos že toliko, da lahko rečemo: to je splošen praznik Slovencev. Od vseh strani prihajajo poročila o teh slavnostih; nekatere so zares velikanske. Na stotine naroda se zbira, da bi poslušal, kako imeniten domoljub je bil nepozabni škof Slomšek in da bi se navdušil v teh žalostnih časih.

Slomškovke vrline ga ogrevajo, njegovo ime ga elektrizuje. Ljudstvo samo govori, da še takšnega škofa nikdar nismo imeli; to je bil svet mož, pravi slovenski apostol! Ni čuda torej, da se te domoljubne slavnosti vršijo sijajno tudi v neznatnih krajih.

Črnagora je majhen trg, ali znan je radi Božje poti, kamor prihaja že od davnih časov na tisoče pobožnih romarjev. Prekrasna cerkev, čudovito lepa lega, čarobni razgled, vse to je tako mično in vabilno, da ti ne gre iz spomina in da rad obiščeš ta divni kraj ob vsaki priliki. Taka prilika je bila tudi dne 7. oktobra. Bil je shod, vrh tega pa smo slavili še tri praznike: blagoslavljanje prelepe nove šole, cesarjevo 70letnico in Slomškovovo stoletnico. Črnagora je bila ta dan vsa praznična. Cesarske, slovenske in avstrijske zastave so plapolale, možnarji so grmeli dol proti nemčurškemu Ptuj, kakor pred petstoletji iz črnogorskega taborja na divje Turke; haloški godeci so igrali cesarsko pesem, krasni »Naprej« in druge. Obhajali smo zares prelep praznik. Došli so gostje iz Stoperc, Žetal, Majšperga, Studenic, Crkovec, Sv. Lovrenca, Hajdine, Ptuja. Gg. učitelji so jako lepo peli. Hvala jim!

**Solčava-Luč.** To je zadnji kot lepe Savinjske doline. Pa najsi je zadnji, vendar se šteje mej prve po svoji lepoti. Pa tudi zapuščen ni tako ta kot, kakor smo videli in slišali. Na Šmihelovo nedeljo je bila lepa slovenost v Solčavi in na Rožnivenško nedeljo v Lučah. V Solčavi je prikorakalo čez šestdeset starih vojakov pod poveljstvom pet in šestdeset let starega Ošepa, kateri je bil v več vojskah, z godbo v cerkev in je poznej imelo sedemdesetletnico cesarjevo in stoletnico Slomškovovo, pri kateri je o cesarju govoril gosp. kapelan, o Slomšku pa kmet Klemenšek. Veseli nas posebno zadnji; zakaj mi spoznavamo, kaj lahko vse kmetje dosežejo s čitanjem, ako namesto, da bi po krčmah posedali in za tako slabo vino, ki ga prekupci zdaj v naše kraje pošiljajo, denar zapravljajo, doma berejo knjige in časopise, katerih imamo Solčavčani v veliki množini in sicer same krščanske, razen starega Prodika, ki je mej nami s slabim »Rodoljubom«, bela vrana po domače rečeno. Pa tudi Lučani so pokazali na Rožnivenško nedeljo, da so Slovenci zvesti svojemu cesarju. Lepo jih je bilo videti, kako so z godbo »maširali« na čelu jim na konju zapovednik župan Rajmund, ki se trudi za blagor občine in ugleda našega kraja, v cerkev in po službi božji na odločen kraj, kjer jim je domači dušni pastir

razložil pomen slavnosti: cesarjeve sedemdesetletnice in stoletnice Slomškovke, ki je tako lepo opeval naše planine:

»Košata Radoha, visoka Ojstrica,  
Gorjata Rinka in zobata Olševa  
Povzdigajte Slovincem bistre glave  
Naj bojo vrli sini Slave!  
V nebesa kažejo mogočni velikani  
V nebesa vzdigajmo mi srce in oko  
Slovincem luč naj sveta vera bo.  
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani  
Drugim rodod prodani«.

Da nismo v tem kotu zaspani, kažejo te slovenosti in da ne dremamo, je tudi pokazalo se 9. in 10. t. m. v Solčavi in Lučah, ko smo po dolgem pisarjenju vendar prišli do tega, da se bo tu vršilo licenciranje bikov za naše zadrage, ki so kmetom v največjo korist, kar se je že v Lučah pokazalo, ko je zadruga prodala tri bika plemenjake za Slov. Bistriški okraj. Omenjena dneva sta imela v Solčavi in Lučah gg. potovalna učitelja Jelovšek in Bele poduk vsak v svoji stroki. Tega sta se tudi vdeležila načelnik in podnačelnik okrajnega gornjegrajskega zastopa in si pri tem ogledala ceste in pokazala, da se zanimata za naše potrebe. Dragi rojaki, le delajmo skupno za blaginjo ljudstva in pokažimo svetu, da smo za napredek — toda brez liberalnega firneža. Zato tudi naravnost povemo, da Kač pri nas nema nobene besede, in je bilo predržno rečeno na celjskem zapnem shodu, da »govori v imenu savinjskega prebivalstva, da si želi drugega poslanca in ne več Žičkarja«. Naš poslanec je bil in bo Žičkar in s tem basta. Zatorej držimo se besedi in izvršujemo jih v djanju, katere je naš Slomšek zapisal v spominsko knjigo solčavsko:

»Povzdigajte Slovincem bistre glave  
Naj bojo vrli sini Slave.  
V nebesa vzdigajmo srce in oko  
Slovincem luč naj sveta vera bo.  
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani  
Drugim rodod prodani«.

**Iz Vuzenice.** Evo nekaj malega iz stare Vuzenice! Pretečeno nedeljo je naredilo slavno pevsko društvo marnberško izlet k nam v Vuzenico. Čeprav je bilo precej neugodno vreme — začelo je ob štirih deževati — vendar se niso vrli Marnberžani ustrašili pota in vremena, ter so v obilnem številu prišli v staro Vuzenico, nas razveseljati s svojimi milimi glasovi. V gostilni g. Mravljaka, vrlega narodnjaka vuzeniškega, so nam zapeli prav mnogo pesmic, deloma iz »Lavorike«, deloma pa iz pesmarice družbe sv. Mohorja. Res, iznenadili so nas s svojim obiskom, še bolj pa s svojim petjem. Če pomislimo, kako žalostne narodne razmere so tukaj v dravski dolini, in če pomislimo, da marnberško pevsko društvo šteje še le dva meseca svojega obstanka, se pač moramo po vsej pravici čuditi izrednemu napredku slav. društva. Nismo se mogli zadosti naučiti, da sl. društvo razpolaga s tako izvrstnimi močmi, s tako izbornimi pevci, ki so se v tem kratkem času svojega obstanka naučili toliko pesmic, ne samo lažjih, ampak tudi težjih, kakor na pr.: »Jadransko morje« itd. Izborni uspeh je pripisovati le marljivosti pevskega vodja in pevcev, ki složno in z mladeniško navdušenostjo gojijo slovensko petje. — Torej slava mlademu marnberškemu pevskemu društvu! Vivat, floreat, crescat! Prisrčna zahvala za vesele urice, ki ste nam jih priredili se svojim milim petjem! —n.

## Razne stvari.

### Iz domačih krajev.

**Za volilno dobo.** Na mnogobrojna vprašanja odgovarjamo, da pri nas na Štajarskem volitve za državni zbor v kmečki in peti skupini niso direktne in tajne, ampak pri nas se volijo volilni možje. In ti volilni

možje se le volijo poslanca. Kdor je volilni mož za kmečko skupino, lahko je tudi volilni mož za peto skupino. Narobe pa ne velja popolnoma. Le isti volilni možje pete skupine so lahko volilni možje v kmečki skupini, ki so volilci v kmečki skupini. Volilec v kmečki skupini je, kdor plačuje vsaj 8 kron direktnega davka, volilec v peti skupini je vsak možki državljan, ki je dopolnil 24. leto, naj plačuje kaj davka ali ne. — Kmalu bodo volitve volilnih mož. Somišljeniki, glejte, da bodo izvoljeni za volilne možje sami zanesljivo katoliški, zanesljivo narodni in značajni možje!

**Imenovanje.** Sodni adjunkt Neubauer vitez Brandhausen je prestavljen iz Velikovca v Maribor, dr. Venig iz Voitsberga v Ptuj. Oba sta Nemca. — Avskultant gospod dr. Cvetko, naš štajarski rojak, je imenovan sodnim pristavom v Metliki. Nasi Slovenci morajo na Kranjsko, da nam potem lažje urivajo Nemce.

**Iz šole.** Nemško šolo v Štoréh pri Celju je vzela dežela v svoje oskrbovanje. Stalno nameščen za meščanske šole v Mariboru je č. g. A. Čizek. Nadučitelj v Polju je postal g. Anton Gradišnik učitelj v Št. Vidu pri Planini. Učitelj v Ostervicu g. Ivan Jezovšek je postal učitelj v Št. Lovrencu pri Prozinu, učitelj v Dolu gsp. Ivan Polak je premeščen v Hrastnik, gospica Liza Klemenčič iz Dobernika v Št. Jederto nad Laškim, stalno nameščena je pri Sv. Marjeti pri Laškem gca. Ana Steska, iz Št. Andreja v Slov. goric. je premeščena gospica Marija Danko v Št. Ilj nad Mariborom. Učiteljica ročnih del bo v Planicah gospa A. Škrbinšek, v Turji gospa J. Gnus iz Dol.

**Štajarc v žalosti.** Okoli »Štajarca« vlada velika žalost. Njegova starejša sestra »Petauerca« je namreč izdihnila. Ker je »Štajarc« sedaj vsled žalosti še bolj kot drugokrat »zmešan«, zato mu iz usmiljenja prihitimo na pomoč ter mu svetujemo, naj napravi naslednje mrtvaško naznanilo:

Podpisani tužnim srcem naznanja, da je moja sestra, neslavna

### „Petauerca“

po dolgotrajnem, jako hudem obrekovanju slovenskega naroda na sušici naročnikov preminola. Opravila, ki jih je imela pokojnica, izvrševal bo odslej podpisani. Na skorajno svidenje!

### „Štajerc“

po domače »giftna krota«.

**Kako širijo »Štajarca«.** Kadar izide katera štev. tega protiverskega nemčurskega lista, ga v veliki množini raznašajo po Ptuj. Po sili ga vrivajo tudi vsem ženskam, ki prodajajo na glavnem trgu. Marsikdo v ptujski okolici ga ima, ker so mu ga vsilili. Naročniki »Slov. Gosp.« ga večkrat dobé zajedno z Gospodarjem pod istim zavitkom. Ali to delajo na c. kr. pošti v Ptuj? Mi Slovenci odločno protestujemo zoper tako vsiljivost in nesramnost. Rodoljubi, poučujte povsod naše ljudstvo, kdo da je »Štajerc«. Proč s takim listom, ki bi rad naše ljudstvo zvesto ohranil nasprotnim trgovcem, da bi še dalje poljubljali sibo, ki ga že toliko let bije. Vzdravimo se in spoznajmo vendar zvite nakane nasprotnikov!

**Pri Veliki Nedelji siri »giftno kroto«** ali »Štajerca« ondotni trgovec Jurij Škorec, kateri živi izključno od slovenskih grošev. Vsake številke dobi po 40—50 proizvodov. Ako Škorec nima pravice za kolportajo, mu bomo mi kmalu zapeli eno lepo pesem. Namestnik državnega pravdnika v Ormožu, ki je pokazal proti nekaterim udeležencem Slomškovih slavnosti v Ormožu tako odločen nastop, bo tudi v tem slučaju dobil prilžnost za tako nastopanje.

**Demantno ali biserno poroko** sta obhajala pri Sv. Juriju ob Taboru dne 15. okt. Florijan in Terezija Brišnik. Bilo je navzočih



mного ljudij, oddelek celjske godbe pa je igral lepe komade. Lepa vrsta sinov in hčera, vnukov in pravnukov se je pomikala iz župnišča v cerkev med pritrkavanjem zvonov in pokanjem topičev. Oba sta bila rojena leta 1819.

**Pri Sv. Trojici v Slov. gor.,** kjer tamošnji trgovci izključno žive in se rede od slovenskega vernega ljudstva, od slovenskih romarjev, razširja in prodaja sovražnika slovenskega ljudstva »Štajerca«, mokotržec Schutz. Dobiva ga vedno po 30 iztisov! Orožništvo pa je v sosedni hiši, in ne ve, ali ima pravico za kolportazo ali ne. Toda Schutz jo je pred kratkim enkrat pošteno skupil. Vrl kmet od Sv. Benedikta gre mimo njegove trgovine. Vsiljuje mu »Štajerca«. Kmet pa se mu odreže: »Že davno sem trdil, da »šnops« ni vreden, da bi ga vžil v moj črevelj, sedaj ti pa rečem »Štajerca« pa vreden ni, da bi si svoj črevelj obrisal. Pa še drugih gorkih mu je povedal. — Nadalje dobivajo pri nas »Štajerca« slovenski (?) trgovec Slapernik 5 iztisov, gostilničar in mesar Ferk 5 iztisov in gostilničar Steinbauer 1 iztis. Kmetje, so to vaši prijatelji? Vaših grošv gotovo! — Naš Golob je pokazal svoje perje! Zoper tukajšnje slovensko zadrugo rohani, a pri »Zvezi« nemških zadrug se ni branil prevzeti celo častnega mesta odbornika. Celo v Gradec se je vozil. Naš Golob pač ima rad slovenski denar, Slovencev pa ne mara, ki ga redijo in pitajo.

**Iz Črešnjevca** nam pišejo: Dne 9. t. m. se je na Pragerskem ponesrečil 26letni železniški uslužbenec Mihael Mlakar; prišel je pri premikanju voz pod kolesa in bil na mestu mrtev. Kako je bil rajni priljubljen, pokazal je najbolj njegov pogreb; pokopan je bil 11. t. m. na Spodnji Poljskavi. Pogreba so se udeležili gg. uradniki, njim na čelu g. načelnik postaje, nadalje službe prosto železniško osebo, pa tudi dokaj odličnih mož iz njegove rojstne fare črešnjevske. Ob grobu mu je govoril tamošnji č. g. župnik lepo ganljivo nagrobno. Vsi pogrebni so se vračali solznih oči s pokopališča, ker vsak izmed njih je ljubil pridnega in mirnega mladega človeka. Naj v miru počiva!

**Gledališče pri sv. Juriju ob Taboru.** V velikej sobi »Bralnega društva« pri sv. Juriju ob Taboru se bodo to zimo vršile gledališke predstave. Dne 14. oktobra je bila prva predstava. Igrala se je »Sv. Germana«, igra v treh dejanjih s petjem. Soba je bila polna večinoma domačih ljudij. Dne 28. oktobra ali prvo nedeljo meseca novembra bo druga predstava. Igrali se bosta dve igri. Mi Savinjšane opozarjamo na naše gledališke predstave, ker bodo za male krajcarje videli veliko lepega in se obvarovali mnogo hudega. Posebno fantom in dekletom bodijo naše predstave priporočene! Vstop je vsakemu prost. Vabila se ne bodo razpošiljevala. Včasih se bodo predstave naznanile tudi v časopisih. Meseca novembra pride na vrsto noviteta, na kar se že zdaj opozarja. Igralci in igralki so sami domači fantje in dekleta.

**„Slomšekovo rojstvo.“** Dramatični prizori ob stoletnici njegovi. Sestavil Mihael Lendovšek. Lična knjižica, male osmerke str. 24. Tisk in založba Drag. Hribar v Celju. Cena posameznim izvodom 20 v. Kdor naroči večje število (najmanj 10) vkup, njemu se odneha pri ceni za 25%. Spis sila navdušeno povečuje našega Slomška: Vile-rojenice in angeli nebeski prinašajo novorojenecu k zibel srebno liro (pesnik), zlate bukve in pero (pisatelj), pa škofovsko kapo in palico (škof)! — Dvojno željo izjavljamo; prvo: naj se nam v naših narodnih domih v Mariboru in Celju ti prelepi »dramatični prizori« prav kmalu spravijo na oder! Drugo: naj blagi rodoljubi, čitalnice, bralna društva, šole itd., knjižice, ki se nam dozdeva, da je najlepša cvetka naših letošnjih stoletnih slovesnostij, naj jo prav obilno med slovensko mladino spravljajo, da ostane Slomšek tudi mlademu naraščanju v nemiljivem spominu!

**Rimske izkopine.** Na Spodnji Hajdini se je pretekli mesec kopalo na Strafelovem posestvu ter se našlo: 63 grobov s sežganimi trupli, 13 grobov z okostjem, razne vrste starinskih loncev, lepe ročke, čudovito lepi fibeljni, svetilke, solzne stekleničice, nekaj denarja, skleda in skledčice, dve jako lepi zrcali itd. Vse te reči so prenešene v Ferkov muzej v Ptuj.

**Izlet v Ljubljano.** Prihodnjo nedeljo dne 21. oktobra t. l. priredé štajarski Slovenci skupni izlet k l. slovenski umetniški razstavi v Ljubljano. Zvečer se igra v gledališču na čast štajarskim gostom prekrasna hrvatska opera Nikolaj Šubić-Zrinski. Odhod iz Celja v nedeljo zjutraj z vlakom ob 7. uri in 24 minut. Vračamo se iz Ljubljane o polnoči. Na mnogobrojno veselo svidenje! Odbor celjske čitalnice.

**Cerkvena glasbena šola v Celju.** Podpisani izreka na tem mestu najtoplejšo zahvalo preč kn.-šk. ordinarijatu lavantinskemu za podarjeno svoto v znesku 200 kron, kot priznanje truda in požrtvovalnosti glede poučevanja v cerkveni glasbeni šoli v Celju. K. Bervar, vodja org. šole v Celju.

**Vinorejci, pozor!** Letošnji vinski pridelek je izvrsten, zato ga ne oddajajte pod slepo ceno. Pazite na vinske tehtnice, ker so različne, tudi niso natančne. Rabite le uradno preskušene tehtnice! Ob letošnjem toplem vremenu vino hitro začne vreti. Stehtaj mošt, predno vre, kadar že vre, ne izveš več prave dobrote. Zato se letos velika krivica godi vinorejcem, ker vino že vre, ko ga pripeljejo k vinskemu kupcu. Ta ga stehta, potem pa plača po stopinjah dobrote, katera je sedaj nižja za eno, pa tudi več stopinj. Zato bo letošnji dobiček vinskih kupcev velikansk. Nek posestnik iz Slov. goric je pridelal izvrsten mošt 17—18 stopinj dobrote; pripelje ga v Maribor in tu dobi za liter samo 15 kr., medtem ko ga je v domačiji nekaj prodal po 20 kr. liter. Kolika izguba! Ubogi ljudje! Ves dobiček imajo naši nasprotniki. Kolike važnosti bi bila za nas slovenska vinarska zadruga v Mariboru!

**Vinogradniki, pozor!** Mestni vinotržci plačujejo novo vino po številu stopinj, ki ga ima; te stopnje kažejo % sladkorja, nahajajočega se v moštu. In sladkor daje vinu v prvi vrsti vrednost. Čim več sladkorja v vinu, tem več je vredno; kajti pri vretju se sladkor spreminja v takozvani alkohol, ki vinu daje moč; vino, ki ima le malo alkohola, je prazno. Znano pa je, da vinski mošt kmalu, v par dneh začne vreti. Od tega trenutka ima od ure do ure manj sladkorja, ker se je ta spremenil v alkohol. Tehtnica, s katero vinotržci mošt merijo, kaže % sladkorja, o alkoholu nič ne pravi. Če se toraj meri mošt, kadar že par dni vre, bode tehtnica kazala vsikdar manje % sladkorja, kakor jih je imel takoj po preši, dokler se ni vrel; kajti v par dneh se je že precej sladkorja bilo izpremenilo v alkohol. Mošt je n. pr. po pravici imel 18° sladkorja; ko ga pa vinotržec črez par dni zmeri, ima samo 14° in tako ti tudi plača; za one 4°, ki so se bile izpremenile v alkohol, pa ti ne da nič, tiste ima zastoj. Če hočeš torej prodati po meri, ki določuje sladkor, prodaj kar od krnice; če si pa ta čas zamudil, počakaj, da mošt odvre, sedaj pa daj vino zmeriti z tehtnico, ki določuje alkohol, kajti take tehtnice so tudi. Vmes pa ne dajaj nič meriti, ker si vsikdar na škodi. V prejšnjih časih, ko se pri prodaji ni nič merilo, ampak sodilo le po okusu, se je poštenije plačevalo.

**Ne v Gradec!** Gradec je prenapolnjen z delavskimi močmi, zato je zaslužek dandanes primeroma slabši, nego je bil še pred nedavnim časom. Zelo težko je dobiti delo ali službo. Vendar prihaja še vedno polno ljudij iz naših krajev v Gradec, meneč, da bodo v Gradcu lažje shajali in živeli nego doma. Kako žive v Gradcu naši ljudje, zadoščaj naslednji vzgled! V J. Krepesch-evi tovarni za užigalice je kakih 300 delavnih

moči, večinoma ženskega spola. Delavke so same Slovenke, ker domačinke Nemke nečejo delati za tako sramotno nizko plačo. Tudi Slovenke ne bi hotele v Gradec, ako bi vedele, kaj jih čaka. Za naporno, zdravje uničujoče 12 urno delo dobivajo po 25 kr., največ po kakih 40—45 kr. na dan. V Gradcu je draginja, s takim zaslužkom ni mogoče pošteno izhajati. Revce propadajo naglo zdravstveno in нравno. Groza spreletava človeka, videč toliko bedo v vsakem pogledu. V srce se smilijo človeku objokane revce, ki so verjele brezvestnim in sleparskim agentom, ki so jih spravili z mamnimi obljubami v Gradec, a zdaj niti toliko ne zmorejo, da bi se mogle povrniti domov, in se sramujejo domov sporočiti o svoji grozni siročini. Ker ne umejo nemsčine, ne morejo si pred sodiščem iskati pravice za toliko nasilje in kršenje delavske pogodbe. Zato prosimo vse slovenske rodoljube, naj opozarjajo domačine hoteče v Gradec.

**Iz Kostrivnice.** Trgatev smo končali in na splošno se je letos več nabralo, kakor lani. Dobro branje pa je bilo v Gabrniku in na Pečici. Kapljica je izvrstna; sladka kakor med. Od leta 1885 ni bilo tukaj tako dobrega vinskega mošta, kakor je letošnji. Cena mu pa tudi ni previsoka. Beli se prodaja liter po 18—24 kr., črni pa od 20—26 kr. liter.

**Loškagora pri Zrečah.** Posestnik M. Višnjar je lani podrl črešnjo, drevo je onidan spravljal domu, ali potoma ga je ploh dobil pod sebe in mu zdrobil desno roko.

**Podporno društvo »Dijaška kuhinja« v Ptuj.** ima v ponedeljek 22. oktobra ob 3. oziroma ob 4. uri popoldne v »Narodnem demu« svoj občni zbor, ki izvoli novi odbor vsled prememb društvenih pravil na tri leta. Ob enem se poroča p. n. društvenikom o delovanju in denarnem stanju društva. Vabi prijazno k imenovanemu zborovanju odbor.

**Iz Kapel pri Brežicah** se nam naznanja, da se je v torek 16. oktobra blagoslovilo novo, lepo postavljeno šolsko poslopje. Do zdaj je bila tam enorazredna šola, zdaj se je razširila v štirirazrednico. Stavba tega šolskega poslopja je zanimiva radi tega, ker se je postavilo siloma, proti volji Kapelčanov. To je prvi slučaj na Štajarskem, da se je zidalo šolsko poslopje na taki način. Dal Bog, da obrodi nova štirirazrednica zaželjeni sad in se tako povrnejo obilne žrtve, katere je prizadevala ta šolska stavba!

**Izpiti usposobljenosti** za občne ljudske in meščanske šole se prično na mariborskem c. kr. učiteljskem v letošnjem jesenskem roku dne 5. novembra ob 8. uri zjutraj. Po predpisu opremljene prošnje za dovoljenje k tem izpitom se morajo vposlati predpisanim potom najpozneje do 1. novembra t. l. k ravnateljstvu mariborskega učiteljskega.

**Slomšekova slavnost v Žalcu** se je sijajno obnesla, tem sijajnejše, ker je bila skrajja prepovedana, a v zadnjem času prepoved zopet preklicana.

**Prvi sneg** je pobelil naše Pohorje. — Kranjski listi javljajo, na je tudi tamkaj že pal prvi sneg. Živino so morali s planin na dom prignati.

**Francelju Girstmayerju** se jako slabo godi z njegovo kandidaturom v mestih Radgona-Lipnica. Volilci bi radi nekega Malika, Girstmayer pa pravi naj njega vzamejo. Girstmayer se naj tolaži, da je on v mladih letih tudi rad izpodkopaval drugim kandidatom stališče, zdaj pa se usoda nad njim maščuje.

**Svetovna sadna razstava v Parizu** se bo otvorila dne 31. oktobra 1900. Kdor se hoče udeležiti, naj se obrne na »Predsedstvo c. kr. avstrijs. sadjarskega društva, Leechwald, Gradec«, kjer dobi natančnejša navodila.

**Zaupni shod v Ljutomeru** se je 14. t. m. ob 10 uri dopoldne. Navzočih je bilo 20 mož. Ta shod je bil le pripravljalni shod



za zaupni shod v Ptuj, ki se je začel danes ob 10. uri v ptujskem Narodnem domu, zato nima one obveznosti za okraj, kakor se misli in piše. Volilci ljutomerskega glavarstva so tudi vneti za Žičkarja, ker vedo, kako mnogo je storil ta poslanec za kmetijski stan. Gosp. sedlar Karba je sicer na zaupnem shodu trdil, da je V. kurija »le za obrtnike«. Mi si upamo temu ugovarjati ter povedati, da je peta kurija za vse moške državljane, ki so 24 let stari, naj si bodo potem stanu kate-rega si bodi. Sicer pa bo Žičkar ne samo kmečki stan vesterno zastopal, ampak tudi druge stanove, posebno obrtniški in delavski, za kar nam jamči že Žičkarjeva politična preteklost.

**Cestne mitnice** so razpisane v Štrihovcu, Konjicah, Vojniku in Slov. Bistrici. Vse natančneje se izve do 29. oktobra pri mariborskem finančnem ravnateljstvu.

**Iz Trbovelj** se nam piše: Semkaj je prišel agitirat proti Žičkarju znani celjski Dolinar; a slabo jo je skupil. Mi ostanemo pri svojem dozdašnjem poslancu g. Žičkarju.

**V Št. Pavlu pri Preboldu** se bo obhajala v gostilni pri »Peku« v nedeljo 21. oktobra po večernicah Slomšekova slavnost s sledečim vsporedom: govor o Slomšku, pesmi, podučljiv govor v gospodarskih zadevah in srečolov.

**Za 43.779 K 68 h** je bivši tajnik poskodoval bil »Hranilnico za okraj Konjice«. Založil je sicer imetja za 44.446 K 97 h, a vkljub temu se bosta z g. c. kr. državnim pravnikom pogledala pred ces. kr. okrožno sodnijo v Celji. Vinograd je hranilnica prodala nekoliko više, kakor je bil cenjen, ker trgateg dobro kaže. Za pristavo v Gabrovniku pa nihče ni ponudil cene 16.000 K. Kdor z lesom baranta, naj bi si ogledal lepo hosto, ki sliži k tej pristavi!

**Iz šole.** Med uredovanjem »raznih stvari« še so se nam naznanile naslednje učiteljske spremembe. Nadučitelj pri Sv. Juriju pod Donetom je postal ondotni šolski vodja g. Simon Sekirnik, nadučitelj na Polensaku ondotni šolski vodja Anton Kukovič, nadučitelj na Črni gori ondotni učitelj Peter Kavčič. Šolski vodja v Svetini pri Celju je postal g. Martin Krajncič, učitelj pri Sv. Vidu pri Ponikvi, šolski vodja v Topolšici pri Šostanju g. Rikard Kokot, učitelj v Ločah. Učitelj na Črni gori je postal gsp. Ivan Klemenčič iz Žetal, pri Sv. Janžu na Dr. polju ondotni gsp. začasni učitelj Karol Majer, v Velenju g. Franc Skaza, nadučitelj v St. Janžu, na Velki pri Cmureku gsp. Štefan Kos iz Makol, učiteljica na Polensaku je postala gca. Filomena Kosi iz Leskovca, v Dornavi goscipa Ivana Svoboda.

**Slovanska čitalnica v Mariboru** je priredila zadnjo soboto v Narodnem domu odhodnico poslavljajočima se udoma poštnemu uradniku g. Pučeliku in posojilničnemu uradniku g. Pohlinu. Prvi odhaja v Gradec, drugi v Gorico. Bila sta zelo priljubljena v mariborski slovenski družbi in težko jih bomo pogrešali.

**Cadram.** V nedeljo 21. t. m. ob 3 uri popoldne predaval bode v Čadramu potovalni učitelj Ivan Bele o jesenskih delih v sado-nosnikih in vinogradih ter o kletarstvu.

**Zitne cene.** Pšenica 100 kg. stane za jesen 15.44 K, za spomlad 16.42 K, rž za jesen 15.14, za spomlad 15.70, turšica za jesen 13.70, za spomlad 10.78, oves za jesen 11.42, za spomlad 11.94 K.

### Iz drugih krajev.

**Slavni ruski pevec** Slavjanskij Agrenjev, ki je s svojim svetovnoznanim pevskim zboru gostoval enkrat tudi v Mariboru, je umrl v Rusiji 64 let star. — Tako so poročali pred par dni ruski listi. Toda Slavjanski se je oglasil na ta poročila z naslednjo brzojavko: »Jaz živim in koncertiram v Jekaterinoslawu«. Tudi časnikarji se včasih prenačijo.

**O roparju Musolinu.** Laški ropar Musolino, ki je pred tremi leti pobegel iz ječe ter se je takrat zagrozil, da se bode maščeval nad vsemi, ki so pričali proti njemu, je izvršil svoj namen. Zadnja njegova žrtev je bil »posestnik Zirelino«. Z njim je krvoločni ropar spravil s sveta 14 prič, ki so proti njemu pričale pred sodiščem. Poleg tega je ubil še dve drugi osebi »pomotoma«, ker je mislil, da spadata v njegovo listo. Laška vlada je razpisala na njegovo glavo 20.000 lir, a ga še dosedaj nima. Vsa Kalabrija baje »občuduje« Musolinovo vztrajnost, s katero se je maščeval nad svojimi nasprotniki. Ljudje si pripovedujejo, da se bode Musolin sedaj umiril in da ne bode več pre-lival krvi.

**Proti sitnim poštnim uradnikom** je izdal trgovinski minister hvaleredno naredbo na poština in brzojavna ravnateljstva. Naredba ukazuje, da uradništvo ne sme nadlegovati občinstva z nepotrebno malenkostno natančnostjo, nego bodi vljudno in postrežljivo. Zlasti pri oddajanju poštnih pošiljatev, zavojev in skatelj so se delale doslej občinstvu večkrat nepotrebne sitnosti ter so morali oddajalci včasih večkrat hoditi domov popravljati in prenačati. Nadejati se je, da bo ukaz trgovinskega ministerstva vplival povsod ugodno.

**Dr. Kranjcev sin.** Sin pokojnega štajarskega rodoljuba dr. Josipa Kranjca, kateremu so pred kratkim štajarski Slovenci odkrili slovesno spomenik v Škalah, živi v Celovcu, kjer je odvetnik in kot mestni svetovalec zagrizen nemški radikalec. To je tisti mož, ki je predlagal, naj se iz koroške podružnice »Alpenvereina« izključi blagajnik Pokorny, ker je rodom Čeh. Z udrihanjem po Slovanih hoče »dr. Krainz« utajiti svojo slovensko kri.

**Slovani na Dunaju.** »Slavjanski viek«, ki izhaja na Dunaju v ruskem jeziku, javlja, da je na Dunaju 400.000 Čehov, 20.000 Slovakov, 30.000 Slovencev, 20.000 Hrvatov, in Srbov ter 20.000 Poljakov, torej pol milijona Slovanov. Ako se še prišteje k temu številu vojake slovanske narodnosti, trdi se lahko, da je Dunaj polovico slovanski. Član-kar pride do zaključka, da je bodočnost Dunaja slovanska.

**Koliko nesejo Italijanom vžigalice** »Lege.« Adrijanski oddelek društva »Lega Nazionale« javlja, da mu je tvrdka B. Fürth izročila 1092 kron kakor čisti dobiček za legine vžigalice, prodane od aprila do konca septembra t. l. Lepa svota! Učimo se pri svojih nasprotnikih in zahtevajmo povsodi le žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda.

**Dveletno dete ukradla** je v Borovljah na Koroškem neka ciganka. Doslej je bilo vse zasledovanje orožnikov zaman.

**Jugoslovanski umetniki** prirede koncem tekočega leta svojo umetniško razstavo v Zagrebu.

### Društvene zadeve.

**Slovanska čitalnica v Mariboru.** V nedeljo, dne 21. t. m. se bo predstavljala na odru v veliki dvorani »Narodnega doma« mariborskega izvirna vesela igra Ogrinčeva »V Ljubljano jo dajmo!« Začetek točno ob 8. uri zvečer. Med posameznimi dejanji igra veteranska godba mariborska. Vstopnice se dobé od 19.—21. t. m. v prodajalnici gosp. Fr. Dolenca v Mariboru (poštna ulica), in 21. t. m. zvečer od 7.—8. ure pri blagajni v »Narodnem domu«. Na mnogobrojno udeležbo vabi najljubdeje odbor.

**Čitalnica v Slovenski Bistrici** ima v sredo dne 24. oktobra ob 2. uri popoldne občni zbor z dnevnim redom: 1. poročilo odbora, 2. volitev novega odbora, 3. predlogi.

**V Konjicah** priredi tamošnje kat. pol. društvo v nedeljo teden, dne 28. oktobra ob 3. uri popoldne v svojih društvenih prostorih »Slomšekovo besedo«. Družbeniki naj pripeljajo seboj mnogo Slomškovih častilcev!

**Odbor »katol. polit. društva« za vranski okraj** je tako-le sestavljen: Predsednik: Fr. Zdolšek, župnik in načelnik okr. zastopa; podpredsednik: Jakob Brinovec, veleposestnik na Vranskem; blagajnik: Fr. Hanzl, župan v St. Jurju; tajnik: Al. Kokelj, kaplan v St. Jurju. Anton Cizej, veleposestnik na Vranskem; Ivan Gorišek in Franc Prislan iz Braslovč, Julij Žigan, veletržec na Polzeli, Anton Virant na Gomilskem, odborniki.

**Jareninsko politično društvo** priredi v nedeljo dne 21. oktobra letni občni zbor in politični shod v Jarenini v prostorih hiše Fišerjeve ob pol štirih popoldne. Vspored: 1. Poročilo odbora o delovanju v II. društvenem letu. 2. Volitev novega odbora. 3. O našem narodno-gospodarskem vprašanju, govori učni prefekt A. Korošec iz Maribora. 4. O letošnjih državnoborskih volitvah razpravlja veleposestnik Fr. Roškar od Sv. Jurija v Slov. gor. 5. Vprašanja, predlogi, nasveti. — Jareninski posestniki in volilci V. kuriji, pridite vsi na ta važni zbor. Vabila prejmete pravočasno vsi.

**Kmetijsko društvo v Leskovem** priredi v nedeljo dne 21. t. m. popoldne v gostilni g. J. Kmeteca pouk o gospodarstvenih rečeh. Govoril bo slavnoznani gospod Ivan Kač iz Žalca in sicer se vrši pouk pri vsakemu vremenu. Vabi uljudno odbor.

**Kmetisko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj** si je na zadnjem občnem zboru tako-le sestavilo odbor: F. Lah, predsednik, č. g. o. Lenart Vavpotič podpredsed., Silvester Šentjurec tajnik, Jože Krivec blag., Fran Wer knjižničar, Fran Ribič in Anton Bohak odborniki; Ignac Bezjak in Franc Bratuša namestnika. Slomšekova slavnost tega društva se je jako izborna obnesla. Slavnostni govor je imel gsp. dr. Medved, petje je vodil častni član g. Zupančič. Žal, da smo dobili poročilo o slavnosti še le sedaj, ko ga ne kaže več objaviti.

## Cerkvene zadeve.

**Duhovske vesti.** Prestavljeni so čč. gg. kapelani: Bratkovič Frančišek iz Slov. Bistrice na Teharje. Osenjak Matevž iz Slov. Bistrice v Šentjur na juž. žel. Grobelshek Janez iz Šentjurga v Slov. Bistrico. Požar Alfonz iz Konjic v Slov. Bistrico. Agrež Martin iz Planine v Leskovec. Volčič Miroslav iz Teharji na Planino. Roškar Martin iz Leskovca k Sv. Ilju v Slov. gor. Krulje Frančišek iz Sv. Ilja v Zalec.

Umrli je 15. oktobra v Slivnici častiti gospod Jernej Ciringer, zlatomašnik, v 83 l. N. v m. p.!

Župnijo sv. Lovrenca v Slov. gor. dobil je č. g. Jožef Sinko, župnik pri Sv. Bolfanku v Slov. gor.

Župnijo Podčetrtak pa č. gsp. Štefan Pivec, kaplan v Škalah.

**Brzojav.** Shod zaupnih mož v Ptuj je danes enoglasno postavil kandidatoma četrte kurije gosp. dr. Ploja.

### Loterijske številke.

Gradoc: 13. oktob. 1900. 49, 38, 53, 33, 17  
Dunaj: » » » 81, 48, 58, 26, 23

## Slovenci, Slovenke!

podpirajte »Našo stražo«;  
pristopajte k »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

## Štajarski Slovenci,

dajte za mariborsko šolo